

Cynthia Enloe: "COVID – 19: Pandemi Döneminde Kim Vasıflı, Kim Vasıfsız?"

Kişinin yaşamında acil bir durumu anlamlandırabilmek ve onunla etkin bir şekilde mücadele edebilmek için gereken vasıflardan yoksun olduğu pek çok dönem vardır. Bu tekrarlanan farkındalık, beni vasıf hakkında – ve neyin vasıf “sayıldığı” ve bu “hesaplamayı” kimin yaptığı konusunda düşünmeye yönlendirdi.

Savaş alanlarında çalışan feministler, kimin hangi kabiliyeti vasıf olarak tanımladığı konusunda şüpheli olmayı öğrendiler. Onlar, örneğin, birbirine düşman olan komşuları ve silahlı muhalifleri, yerel bir kontrol noktasını kaldırmaya ikna etme ve böylelikle gerekli insani yardımı taşıyan kamyonların geçebilmesini sağlama kapasitesinin bir vasıf olduğunu öğrendiler ve öğrenmemizi sağladılar. Vasıf, ateş gücü toplama becerisini değil, güven tesis edebilmeyi ve saygı temelli bir ikna sürecini gerektirir. Silahlı insanların ya da silahlı insanları komuta eden (ve onlara ödeme yapan) insanların birçoğu ise, bu vasıfların hayati önemini teslim etmek şöyle dursun, bir vasıf olarak saymayı bile reddediyorlar.

Ataerkil komutanlar, savaş ağaları, onların sivil sponsorları ve müttefikleri için bu kapasiteleri kadınlığın etkilerinin altına süpürerek karalamak kolaydır. Bu ataerkil kibri taşıyanlara göre, güven tesis eden ve genellikle kadın olan yerel kontrol noktalarını kaldıran kişiler vasıflı değildirler; bunların kadınların komşularıyla sohbet etmeleri ya da aile üyelerinin bakımını sağlamaları kadar “normal” olduğu tasavvur edilir. “Doğal” olduğu gerekçesiyle küçümsenen her kapasite, gözden düşürülür. Bu sığ düşüncede, ilgili vasıflara sahip olan bir kişi, uzun vadeli bir çözümü tasarlayabilecek donanımda olmadığı düşünülerek görmezden gelenebilir ve gözden çıkarılabilir.

Genevieve Riccoboni'nin WILPF'teki “Covid-19” serisini özel bir ilgiyle okudum. Bu seride Riccoboni, Sylvie Ndongmo ve Kamerunlu feminist meslektaşlarının, Covid-19 karşıtı bir halk sağlığı kampanyası yürütmek için barış yanlısı taban aktivizmi içerisinden geliştirdikleri güven tesis etme becerilerini nasıl kullanmaya başladıklarını anlatır. Söz konusu Kamerunlu feminist aktivistler, insanların hem kolektif şiddetin hem de pandeminin önlenmesi bağlamında birbirlerine ve güvenilir oldukları taktirde devletin sağlık görevlilerine güvenmeyi öğrenmeye ihtiyaç duyduklarını keşfettiler.

Şu anda, küreselleşen Koronavirüs pandemisinin ortasında, her birimizin yeni vasıflar tahayyül etmeye ve bu vasıflarla donanmaya ihtiyacımız var. Sadece bu salgını atlatmakla kalmayıp, yerel, ulusal ve uluslararası ilişkilerimizi başarılı bir şekilde yeniden düzenlemek ve böylece bir sonraki salgına – ve bir sonraki doğal afete, bir sonraki iklim değişikliği felaketine ve bir sonraki silahlı çatışmaya hazırlıklı olmak için yeni ve değerli vasıflarla donanmış kadınlara ve erkeklere ihtiyacımız var. Konuyla ilgili vasıflara sahip kadın ve erkeklere yeterli kaynak ve yetki tahsis edilmelidir. İlgili becerileri “dişil” oldukları gerekçesiyle reddetmeye devam eden ataerkil insanların yoldan çekilmesi gerekiyor; çünkü onlar, cahilce küçümsemeleriyle, bu tarihi ana dair ilgisizliklerini kanıtlamış oldular.

Üst düzey siyasi ve ekonomik mevkilerde olan insanların çoğunun geleneksel olarak sahip olduğu sözümona vasıflar, bu tarihi anın zorluklarıyla uyumlu değildir. Bunlar, devlet ve şirket çıkarlarını koruma, göreve gelme ve görevde kalma, karı maksimize etme, hesap verebilirlikten kaçma ve zirveye tırmanmaya dair vasıflardır. Geleneksel anlamda ödüllendirilen bu vasıflar, küresel sağlık güvenliğini restore edebilecek, silahlı çatışmaları önleyebilecek, çevresel sürdürülebilirliği sağlayabilecek ve ekonomik güvenliği adil bir şekilde dağıtabilecek vasıflar değildir.

Herhangi bir koruma fonu CEO'suna, banka yöneticisine, parti liderine, maliye bakanına ya da seçim stratejistine, bu küresel pandemi dönemine hangi vasıflarla katkı sağladıklarını sorun. Pek azı bu soruyu ifadesiz bir yüzle cevaplayabilecektir: Karmaşık bilgileri toplama ve bunları özümseme, çok boyutlu bakım, empatik hayal gücü ve ifade, yerleşik güven tesis etme, toplumsal cinsiyet eşitliği sağlama, milliyetçi olmayan ve anti-militarize bir dayanışma inşa etme vasıfları.

Pek çok ülkede ve ulusötesi ticari ve çok taraflı kurumda iktidarda olan vasıfsız kişilerle birlikte bugünün çok boyutlu küresel sorunuyla karşı karşıyayız. Bu, içerisinde bulunduğumuz tarihi anın

gerektirdiği vasıflarla donanmış insanların bulunmadığı anlamına gelmiyor – ki birçoğu feministlerden oluyor. Bu insanlara sahibiz. şimdi, yerel, ulusal ve uluslararası sorumluların işte bu ilgili becerilere sahip kişilerden oluşmasını sağlamak için harekete geçmemiz gerekiyor.

* Makalenin “COVID-19: “Who is Skilled and Who is Unskilled in this Pandemic Moment?” başlıklı orijinal haline, [suradan](#) erişebilirsiniz.